

Reflecare, altra variant de *refatzaire* (ultracorrecció catalana de *ch* llemosí < CT pres per CC^a) *Reflector*, *reflector*, *reflector*, *reflex*, *reflexar*, *reflexió*, *reflexionar*, *reflexiu*, V. *flectur* *Refflux*, *reflux*, V. *flur* *Refloc*, V. *rifloc* *Refloc*, V. *foc* *Refocillació*, *refocillar*, V. *foment* *Refoll*, *refollar*, V. *foliar* *Refondre*, V. *fondre*, i cf *refusar* *Refons*, V. *fons* *Refoquer*, V. *foc* *Reforç*, *reforçant*, *reforçar*, *-çat*, V. *fort* *Reforquetut* < *refotregut* × *refotuda* × *refotre* *Reforjar*, V. *fabre* *Reforma*, *reformació*, *reformador*, *reformar*, *reformatori*, *reformisme*, *-ista*, V. *forma* *Refort*, V. *fort* *Refós*, *refosa*, V. *fondre* *Refosset*, V. *fossa* *Refotlar*, V. *refu(s)tolar* *Refracció*, *refractor*, *refractori*, *refractivu*, V. *fracció* *Refragant*, *refl-*, V. *flairar* *Refrangible*, *refrany*, *refranyer*, V. *fracció* *Refrec*, V. *fregar* *Refredada*, *refredadís*, *refredament*, *refredar*, *-dat*, V. *fred* *Refrega*, *refregada*, *refregament*, *refregar*, V. *fregar* *Refregir*, V. *fregir* *Refrenable*, *refrenada*, *refrenament*, *refrenar*, V. *fre* *Refrendar*, per *referendar*: no és castellanisme, a desgrat del dictamen de correctors de cat., pertíssims i arxi-esversats en el subtil art alfabètic de trobar absències al D^{Fa} *Refrenyer* 'consolar' de l'oc ant *refranher*, potser contaminat per *re-fremir* 'ressonar', 'tenillar' *Refresc*, *refrescada*, *refrescament*, *refrescant*, *refrescar*, V. *fresc* *Refrigeració*, *refrigerador*, *refrigerant*, *refrigerar*, *refrigeri*, V. *fred* *Refringent*, *refringència*, *refringir*, V. *fracció* *Refrit*, V. *fregir* *Refrontar*, V. *front* *Refugi*, *refugiari*, *refugir*, V. *jugir* *Refulgència*, *refulgent*, V. *fulgor* *Refundició*, castellanisme intolerable per *refusa* *Refunfunyar*, castellanisme intolerable i vergonyós; en una llengua que disposa de *rondinar*, *botznar*, *bonur*, *rebotegar*, *mormolar*... i hi ha qui fa embull entre aquesta paraula i *fènyer* (*funyir*) dient *refunfunyar*

REFUSAR, V FONDRE, on s'explica que el ll. vg. *REFŪSARE és derivat de REFŪSUS participi de REFŪNDĒRE 'vessar, abocar' (i aquest de FUNDĒRE 'fondre')

Interessant per la forma apocopada del subjuntiu *refús*, per *refusis*: «a tu la vull cometre, e prec-te que no *refús* de fer-ho», *Decam* x, § 7, 580.10f. N'és variant fonètica mall *refuar*: «la ciutat ni redimits els vol / i els *refua* la gent com a leprosos / el tracte i l'agombol», JnAlcover (*Abigail*, v. 23, O C, 85) No és prolongament d'aquell *refundere* sinó extret en català de *refusa*, sentit com a participi de *refondre* l'ús que es fa d'aquest verb a la Conca de Barb. en el sentit de 'replicar' (*AlcM*, § 3). De l'altra variant REBUAR ja s'ha fet nota; entremig queda el pall. *rebús* 'deixalles' (Àneu, *AlcM*).

Refutar Un altre mot de formació paral·lela, en llatí, a la formació de *refusar*, és *refūtāre* 'rebutjar', que també hem explicat a FONDRE Va passar al català com a mot savi, i ja es troba en les *VidesR*, f° 5v1 (cf *LleuresC*, p. 337). *Refutes* rimant amb *disputes* en JRoig (*Spill*, 15396)

Reg, V regar

REGA, 'solc', 'arruga', del cèltic *RĪCĀ 'pórca', 'solc' (< indoeur PRKĀ id, d'on provenen també el ll. *porca* 'pórca, cavalló' i el germ *furba* 'solc') □ 1ª doc - 1174

En un doc. ross en baix llatí: «transcat ipsa *rega* ipsius tor [çpotser 'torre', o *La Tor* de Querol etc ?] ferraginis unam braçatam juxta radicem olivarii» a 1174; altres vegades no deu ser 'solc' sinó 'ratlla, llista': «que en cascuna mesura de liurar vi haze a fer tantes *reges* que hom puga conèixer de quin for seran» a 1385, «un supertunicale de duobus *reges* ---» a 1358, *InuLC* Altres vegades designa una 'arruga': «Per què la dona desija tant bella e bell ornament? --- Si no la ha, ensenya que fort folla és que ab medecines la s procur: car a la ffi les medecines cessaran e les *regues* ne vendran, e serà abans pus veylla e pus leça cant no se n'està, per honor de Déu, qui li pot donar bella e ço qui li plau», Eiximenis (*Dones* xxvi, 45 25) ms. A (*les Yuges* I, *les rues* B). Acc. encara viva a l'Emp: «una arruga vertical feia onejar tot aquell mar de *regues* que solcava el seu front», Pous i Pagès (*Quan se fa nosa*, I, 9)

Però és més corrent l'acc agrícola: «Recordi's de que, temps entera, jo li proposava formar un triümvirat, del qual vostè formaria la dreta, jo l'esquerra, i el senyor oncle ne seria el poder director i moderador Mes ara, si tots ens decantem cap a l'esquerra, ¿com s'ho farà el senyor Rector per a mantenir dreta la *rega*?», MrnVayreda (*Sang Nova*, v, § 16, 457; II, 135), «les aigues vives ens mostren clarament el sòl de la *rega*, aont passen, contràriament a les aigües estancades ---»; «--- benaventurat pagès --- A cada cop d'aixada soslleves una misèria humana, i a còpia de seguir la *rega* amb els ulls, et guanyes el dret d'alçarlos al cel», Coromines (*Vida Austera*, I, vii, 82; O C, 688a8f; *Cartes d'un Visionari*, carta 13, § 52, p. 241). *CostManc* assegura que a l'Emp. *rega* vol dir 'rasa', II, p. 100, § 387. Jo ho he sentit com a nom del solc a Cerdanya «una *řéga* que es veu en aquell camp», Prats i Sampsor (1935), pronúncia amb é que no és d'esperar en aquest mot però s'explica ben naturalment per influència de REC 'xaragall', igual a Castrossit, Estaon, Puigcerdà, Olot, Figueres, infra; «la llaura gira al cap de la *řéga*» Garrotxa (Oix, 1984)

Altrament hi ha d'altres sign que en part ja hem vist en els textos medievals 'ratlla, galó'. «un que té sé pas quant de *regues* al kepí», Saisset (*Perp*, 42). En el Pall Superior vaig anotar *řéga*, tant en el sentit d'«arrugues de la cara» com 'solc en el qual se sembra', a Tor de Vall Ferrera; però també se'n servien per a una esquerda del sòl (Farrera), i a Estaon em deien que la pell dels gats-fers fa *řéges*, o sigui 'ratlles' (1932-4); a l'Alt Isàvena vaig sentir la *řéga* per a un 'rengle d'herba dallada' (Castrossit, 1957) Veg, ultra *AlcM*, el DAG per a altres accs Amb el vocalisme regular *řéga* també l'he sentit, per a 'solc de llaurada', a diversos punts del N del cat or; segons *AlcM* són amb é a Palafrugell, i amb é a Figueres, Olot i Puigcerdà (la dada d'Oleta i Cotlliure no té valor i no s'havia de donar, puix que allí estan neutralitzats els dos